A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. július 26.*

„Előzetes döntéshozatal – 604/2013/EU rendelet – Harmadik országbeli állampolgár által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása – 20. cikk – A meghatározásra irányuló eljárás kezdete – Nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtása – A hatóságok által készített jelentés, amely megérkezett az illetékes hatóságokhoz – A 21. cikk (1) bekezdése – Az átvétel iránti megkeresés előterjesztésére biztosított határidők – A felelősség más tagállamra történő átszállása – 27. cikk – Jogorvoslat – A bírósági felülvizsgálat terjedelme”

A C-670/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgericht Minden (mindeni közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2016. december 29-én érkezett, 2016. december 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

Tsegezab Mengesteab

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič és L. Bay Larsen (előadó) tanácselnökök, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen és K. Jürimäe bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. április 25-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– T. Mengesteab képviseletében D. Ottembrino Rechtsanwältin,

– a német kormány képviseletében T. Henze és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

– a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z. és Tátrai M. M., meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Egyesült Királyság kormánya képviseletében C. Crane, meghatalmazotti minőségben, segítője: D. Blundell barrister,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande és G. Wils, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. június 20-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o., a továbbiakban: „Dublin III” rendelet) 17. cikke (1) bekezdésének, 20. cikke (2) bekezdésének, 21. cikke (1) bekezdésének és 22. cikke (7) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az eritreai állampolgár Tsegezab Mengesteab és a Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (szövetségi migrációs és menekültügyi hivatal) (a továbbiakban: hivatal) által képviselt Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság) között a hivatal által hozott, T. Mengesteab menedékjog iránti kérelmét elutasító határozat tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amely határozat megállapította, hogy nem állnak fenn olyan indokok, amelyek megtiltanák T. Mengesteab kitoloncolását, továbbá elrendelte az Olaszországba történő átadását, valamint a kitoloncolás napjától számított hat hónap időtartamra beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el vele szemben.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 343/2003/EK rendelet

3 Az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendeletet (HL 2003. L 50., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 109. o.) a „Dublin III” rendelet hatályon kívül helyezte és annak helyébe lépett.

4 A 343/2003 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése így rendelkezett:

„A menedékjog iránti kérelem akkor tekintendő benyújtottnak, ha a menedékjog kérelmezője által előterjesztett formanyomtatvány, vagy a hatóságok által készített jelentés megérkezik az érintett tagállam illetékes hatóságához. Ha a kérelmet nem írásban nyújtják be, a szándéknyilatkozat és a jelentés elkészítése között a lehető legrövidebb időnek kell eltelnie.”

Az 1560/2003/EK rendelet

5 A 2014. január 30-i 118/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelettel (HL 2014. L 39., 1. o.) módosított, a 343/2003/EK rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2003. szeptember 2-i 1560/2003/EK bizottsági rendelet (HL 2003. L 222., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet,

6. kötet, 200. o.) II. mellékletében szereplő A. jegyzék I. részének 7. pontja a külső határon történő jogellenes belépés bizonyítékai között említi a „pozitív eredmény[t] az Eurodactól a kérelmező ujjlenyomatainak a [604/2013/EU rendelet hatékony alkalmazása érdekében az ujjlenyomatok összehasonlítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség létrehozásáról szóló 1077/2011/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 603/2013/EU európai parlamenti és tanácsi] rendelet [(HL 2013. L 180., 1. o.)] 14. cikke szerint vett ujjlenyomatokkal történő összevetése során”.

A 2013/32/EU irányelv

6 A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o., a továbbiakban: eljárási irányelv) 6. cikkének (1)–(4) bekezdése így rendelkezik:

„(1) Ha bárki nemzetközi védelemért folyamodik valamely, a nemzeti jog alapján az ilyen kérelmek nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatósághoz, a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő három munkanapon belül sor kell, hogy kerüljön.

Ha olyan egyéb hatósághoz folyamodnak nemzetközi védelemért, amelyhez feltehetően ilyen kérelmek érkeznek, de a nemzeti jog alapján nincs hatásköre a nyilvántartásba vételre, a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő hat munkanapon belül sor kerüljön.

[…]

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzetközi védelemért folyamodó személyeknek ténylegesen lehetőségük legyen arra, hogy kérelmüket mielőbb benyújtsák. […]

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok előírhatják, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek személyesen és/vagy valamely kijelölt helyen kerüljenek benyújtásra.

(4) A (3) bekezdés sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtottnak tekintendő, amint a kérelmező által benyújtott kérelem vagy amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik, egy hivatalos jelentés beérkezett az érintett tagállam illetékes hatóságához.”

7 Ezen irányelv 31. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy a vizsgálati eljárások a kérelem benyújtásától számított hat hónapon belül lezárulnak.

Azon esetekben, amelyekben a kérelemre a [»Dublin III«] rendeletben előírt eljárás alkalmazandó, a hat hónapos határidő attól az időponttól számítandó, amikor a vizsgálatért felelős tagállamot az említett rendelettel összhangban meghatározták, a kérelmező az adott tagállam területén tartózkodik, és az illetékes hatóság a kérelmezőt átvette.

[…]”

A 2013/33/EU irányelv

8 A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 96. o.) 6. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A tagállamok biztosítják, hogy a kérelmezőt nemzetközi védelem iránti kérelmének benyújtását követő három napon belül olyan, a nevére kiállított okmánnyal lássák el, amely igazolja kérelmezői jogállását, vagy tanúsítja, hogy kérelme elbírálásának vagy vizsgálatának ideje alatt a tagállam területén tartózkodhat.

[…]”

9 Ezen irányelv 14. cikkének (2) bekezdése így rendelkezik:

„Az oktatási rendszerben való részvétel a nemzetközi védelem iránti kérelemnek a kiskorú által vagy a kiskorú nevében történt benyújtása időpontjától számított legfeljebb három hónapig halasztható el.

[…]”

10 Az említett irányelv 17. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„A tagállamok biztosítják, hogy a befogadás anyagi feltételei a nemzetközi védelem iránti kérelmük benyújtása időpontjában a kérelmezők rendelkezésére álljanak.”

Az Eurodac-rendelet

11 A 603/2013 rendelet (a továbbiakban: Eurodac-rendelet) 9. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Az egyes tagállamok a lehető leghamarabb, de legkésőbb [a »Dublin III«] rendelet 20. cikkének (2) bekezdésében meghatározott nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásától számított 72 órán belül ujjlenyomatot vesznek minden, a 14. életévét betöltött nemzetközi védelmet kérelmező személy valamennyi ujjáról, és az e rendelet 11. cikkének b)–g) pontjában említett adatokkal együtt továbbítják a központi rendszerbe.

[…]”

12 Az Eurodac-rendelet 14. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Az egyes tagállamok haladéktalanul ujjlenyomatot vesznek a 14. életévét betöltött valamennyi olyan harmadik országból érkező harmadik országbeli állampolgártól vagy hontalan személytől, akit az illetékes ellenőrző hatóságok az illető tagállam szárazföldi, légi vagy tengeri határainak jogellenes átlépése miatt elfogtak, és nem toloncoltak vissza, illetve aki a tagállamok területén marad és nincs őrizetben, elzárás, vagy fogva tartás alatt az elfogás és a visszairányítási határozat alapján történő kiutasítása közötti teljes időszakban.”

A „Dublin III” rendelet

13 A „Dublin III” rendelet (4), (5), (9) és (19) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(4) [Az Európai Tanács által az 1999. október 15–16-i tamperei rendkívüli ülésén elfogadott] következtetések […] megállapították, hogy [a közös európai menekültügyi rendszernek] rövid időn belül ki kell terjednie egy világos és alkalmazható [helyesen: a gyakorlatban működőképes] módszer kialakítására is a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása céljából.

(5) E módszernek mind a tagállamok, mind az érintett személyek vonatkozásában tárgyilagos és méltányos szempontokon kell alapulnia. Lehetővé kell tennie különösen a felelős tagállam gyors meghatározását, hogy a nemzetközi védelem megadására vonatkozó eljáráshoz való hatékony hozzáférés biztosított legyen, és a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel kapcsolatos gyors döntéshozatal ne kerüljön veszélybe.

[…]

(9) Az első szakaszba tartozó jogi aktusok végrehajtásáról készített értékelések eredményeire tekintettel indokolt megerősíteni e szakaszban a [343/2003] rendeletet alátámasztó elveket, és egyúttal el kell végezni a szükséges fejlesztéseket a dublini rendszer, valamint az e rendszer keretében a kérelmezőknek nyújtott védelem hatékonysága tekintetében szerzett tapasztalatokra tekintettel. […]

[…]

(19) Az érintett személyek jogainak hatékony védelme érdekében jogi biztosítékokat és hatékony jogorvoslati eszközöket [helyesen: jogi garanciákat és hatékony jogorvoslathoz való jogot] kell biztosítani a felelős tagállamnak való átadásra vonatkozó határozatokkal kapcsolatban, különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összhangban. A nemzetközi jog tiszteletben tartása érdekében az ilyen határozatok elleni hatékony jogorvoslatnak egyaránt ki kell terjednie e rendelet alkalmazásának, valamint az azon tagállamban fennálló jogi és ténybeli helyzetnek a megvizsgálására, amelynek a kérelmezőt átadják.”

14 E rendelet 3. cikke (2) bekezdésének első albekezdése így rendelkezik:

„Amennyiben az e rendeletben felsorolt feltételek alapján egyetlen tagállam sem jelölhető ki felelősként, a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálásáért [helyesen: megvizsgálásáért] azon tagállam felelős, amelynél először nyújtották be azt.”

15 Az említett rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A nemzetközi védelem iránti kérelemnek egy tagállamban a 20. cikk (2) bekezdése szerinti benyújtását követően, annak illetékes hatóságai azonnal tájékoztatják a kérelmezőt e rendelet alkalmazásáról, továbbá különösen az alábbiakról:

[…]

b) a felelős tagállam meghatározásának feltételei és e feltételek rangsora az eljárás különböző szakaszaiban, valamint e szakaszok hossza, ideértve azt is, hogy egy valamely tagállamban benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelem esetében előfordulhat az is, hogy az adott tagállam e rendelet értelmében felelőssé válik abban az esetben is, ha ez a felelősség nem az említett feltételeken alapul;

c) az 5. cikk szerinti személyes meghallgatás, valamint az a lehetőség, hogy a kérelmező tájékoztatást nyújtson a tagállamokban tartózkodó családtagjairól, hozzátartozóiról és a vele egyéb családi kapcsolatban álló személyekről, ideértve az ilyen tájékoztatás közlésének módját is;

[…]”

16 Ugyanezen rendelet 6. cikke (4) bekezdésének első albekezdése szerint:

„A 8. cikk alkalmazásában az a tagállam, amelyben a kísérő nélküli kiskorú benyújtotta a nemzetközi védelem iránti kérelmet, a lehető legrövidebb időn belül megteszi a megfelelő intézkedéseket a kísérő nélküli kiskorú családtagjai, testvérei vagy hozzátartozói kilétének megállapítása érdekében a tagállamok területén, védve egyúttal a gyermek mindenek felett álló érdekét.”

17 A „Dublin III” rendelet 13. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„Amennyiben az e rendelet 22. cikke (3) bekezdésében említett két listán ismertetett közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve [az Eurodac-]rendeletben említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a kérelmező harmadik országból érkezve szabálytalanul lépte át egy tagállam határát szárazföldön, tengeri vagy a légi úton, az a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, amelynek területére így lépett be. Ez a felelősség 12 hónappal a szabálytalan határátlépést követően megszűnik.”

18 E rendelet 17. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„A 3. cikk (1) bekezdésétől eltérve minden tagállam határozhat úgy, hogy megvizsgálja a valamely harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által hozzá benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet akkor is, ha annak megvizsgálásáért az e rendeletben megállapított feltételek szerint nem felelős.

[…]”

19 Az említett rendelet 18. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Az e rendelet szerint felelős tagállam köteles:

a) a 21., 22. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett átvenni azt a kérelmezőt, aki egy másik tagállamban nyújtotta be kérelmét;

b) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni azt a kérelmezőt, aki egy másik tagállamban nyújtotta be kérelmét, és akinek a kérelme még elbírálás alatt áll [helyesen: akinek a kérelme vizsgálat alatt áll, és egy másik tagállamban nyújtott be kérelmet], vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén;

c) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni egy harmadik ország olyan állampolgárát, vagy egy olyan hontalan személyt, aki a vizsgálat során visszavonta kérelmét, és egy másik tagállamban nyújtott be kérelmet, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén;

d) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni azon harmadik országbeli állampolgárt, vagy azon hontalan személyt, akinek kérelmét visszautasították, és egy másik tagállam területén nyújtott be kérelmet, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén.”

20 Ugyanezen rendelet 20. cikkének (1), (2) és (5) bekezdése szerint:

„(1) A felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás azonnal kezdetét veszi, amint a nemzetközi védelem iránti kérelmet először benyújtják a tagállamhoz [helyesen: valamely tagállamhoz].

(2) A nemzetközi védelem iránti kérelem akkor tekintendő benyújtottnak, ha a kérelmezője által előterjesztett formanyomtatvány, vagy a hatóságok által készített jelentés megérkezik az érintett tagállam illetékes hatóságához. Ha a kérelmet nem írásban nyújtják be, a szándéknyilatkozat és a jelentés elkészítése között a lehető legrövidebb időnek kell eltelnie.

[…]

(5) Azt a kérelmezőt, aki egy másik tagállamban tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik vagy aki ott nyújt be nemzetközi védelem iránti kérelmet azt követően, hogy egy másik tagállamban benyújtott első kérelmét a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás során visszavonta, a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek szerint visszafogadja az a tagállam, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet először benyújtotta, azzal a céllal, hogy a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárást lefolytassa.

[…]”

21 A „Dublin III” rendelet 21. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„Amennyiben az a tagállam, amelyben nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtottak be, úgy véli, hogy egy másik tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, haladéktalanul, de minden esetben a 20. cikk (2) bekezdése értelmében benyújtott kérelem időpontját követő három hónapon belül megkeresheti e másik tagállamot, hogy vegye át a kérelmezőt.

Az első albekezdéstől eltérően, [az Eurodac-]rendelet 14. cikke alapján nyilvántartott adatokra vonatkozó Eurodac-találat esetén a megkeresést az említett rendelet 15. cikke (2) bekezdésének megfelelően a találat beérkezését követő két hónapon belül be kell nyújtani.

Amennyiben a kérelmező átvétele iránti megkeresésre az első és második albekezdésben meghatározott időszakon belül nem kerül sor, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, ahol a kérelmet benyújtották.”

22 A „Dublin III” rendelet 22. cikke így rendelkezik:

„(1) A megkeresett tagállam elvégzi a szükséges ellenőrzéseket, és a kérelmező átvétele iránti megkeresésről annak kézhezvételétől számított két hónapon belül határozatot hoz.

[…]

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja és időszakosan felülvizsgálja az e bekezdés a) és b) pontjában előírt feltételeknek megfelelő bizonyítékok és közvetett bizonyítékok releváns elemeit megjelölő két listát. E végrehajtási aktusokat a 44. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

a) Bizonyíték:
   i. Olyan hivatalos bizonyíték, amely e rendelet szerint meghatározza a felelősséget mindaddig, amíg az ellenkezőjét nem bizonyítják;

[…]

(6) Amennyiben a megkereső tagállam […] sürgős eljárást kért, a megkeresett tagállam mindent megtesz a megjelölt határidő betartására. Kivételesen, ha bizonyítható, hogy a kérelmező átvétele iránti megkeresés megvizsgálása különösen összetett, a megkeresett tagállam válaszolhat a megjelölt határidőt követően, de mindenképpen egy hónapon belül. […]

(7) Az (1) bekezdésben említett két hónapos határidő és a (6) bekezdésben említett egy hónapos határidő be nem tartása a kérelem elfogadásával egyenértékű, és az adott személy átvételének kötelezettségét vonja maga után, beleértve a megérkezésével kapcsolatos megfelelő intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettséget.”

23 E rendelet 27. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A kérelmezőnek […] joga van az átadásra vonatkozó határozatok elleni hatékony jogorvoslathoz, amelyet bírósághoz vagy törvényszékhez tény- vagy jogkérdésben [helyesen: amelyet bírósághoz tény- vagy jogkérdésben] benyújtott fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat.”

24 Az említett rendelet 28. cikkének (3) bekezdése így rendelkezik:

„Az őrizetnek a lehető legrövidebb ideig kell tartania, és nem lehet hosszabb, mint az e rendelet alapján történő átadás megtörténtéig előírt közigazgatási eljárások kellő gondossággal történő elvégzéséhez észszerűen szükséges idő.

Ha egy személyt e cikk alapján őrizetben tartanak, az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresés határideje nem haladhatja meg a kérelem benyújtásától számított egy hónapot. […]

[…]

Ha a megkereső tagállam nem tartja be az átvétel vagy visszavétel iránti megkeresésre vonatkozó határidőket, […] a személy nem tartható tovább őrizetben. […]”

A német jog

25 Az Asylgesetz (a menedékjogról szóló törvény) 2008. szeptember 2-án kihirdetett változata (BGBl. 2008. I, 1798. o.; a továbbiakban: AsylG) 5. §-ának (1) bekezdése így rendelkezik:

„A menedékjog iránti kérelmekről [a hivatal] határoz. [A hivatal] e törvény alapján idegenrendészeti intézkedések és határozatok meghozatalára is hatáskörrel rendelkezik.”

26 Az AsylG 14. §-ának (1) bekezdése szerint:

„A menedékjog iránti kérelmet [a hivatalnak] a külföldi befogadására illetékes befogadóállomáshoz rendelt kirendeltségén kell benyújtani.”

27 Az AsylG 23. §-a így rendelkezik:

„(1) A befogadóállomásra befogadott külföldi a menedékjog iránti kérelem benyújtása céljából köteles haladéktalanul vagy a befogadóállomás által megjelölt időpontban személyesen megjelenni [a hivatal] kirendeltségén.

(2) […] A befogadóállomás haladéktalanul tájékoztatja [a hivatal] hozzá rendelt kirendeltségét a külföldi befogadóállomásra történő befogadásáról […].”

28 Az AsylG 63a. §-ának (1) bekezdése így rendelkezik:

„Azon külföldi részére, aki menedéket kért, de menedékjog iránti kérelmet még nem nyújtott be, haladéktalanul igazolást kell kiállítani a menedékkérőként való jelentkezésről. Ezen igazolás tartalmazza a személyi adatokat és a külföldi fényképét, és megjelöli azt a befogadóállomást, amelyen a külföldinek a menedékjog iránti kérelem benyújtása céljából haladéktalanul meg kell jelennie.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

29 T. Mengesteab 2015. szeptember 14-én menedékjogot kért Münchenben (Németország) a Regierung von Oberbayerntől (Felső-Bajorország kormánya, Németország). Ugyanezen a napon e hatóság menedékkérőként való jelentkezésről szóló első igazolást állított ki részére. E típusú igazolásból a Zentrale Ausländerbehörde Bielefeld (a bielefeldi központi idegenrendészeti hatóság, Németország) 2015. október 8-án egy másodikat állított ki részére.

30 Jóllehet a kérdést előterjesztő bíróság előtti eljárás során nem nyert bizonyítást az az időpont, amikor a kérelmezőre vonatkozó információkat e hatóságok valamelyike továbbította a hivatalnak, a kérdést előterjesztő bíróság meg tudta állapítani, hogy T. Mengesteab több alkalommal is elküldte a hivatalnak a menedékkérőként való jelentkezésről szóló igazolását, továbbá hogy a hivatal legkésőbb 2016. január 14-én megkapta ezen igazolás eredeti példányát, annak másolatát, illetve az abban foglalt legfontosabb információkat.

31 A hivatal 2016. július 22-én meghallgatta T. Mengesteabot, aki hivatalos menedékjog iránti kérelmet terjeszthetett elő.

32 Mivel az Eurodac adatbázisban lefolytatott keresés azt a találatot adta ki, hogy az érintett személy ujjlenyomatait Olaszországban vették fel, a hivatal 2016. augusztus 19-én azt kérte az olasz hatóságoktól, hogy a „Dublin III” rendelet 21. cikke alapján vegyék át T. Mengesteabot.

33 Az olasz hatóságok nem válaszoltak az átvétel iránti megkeresésre.

34 A hivatal a 2016. november 10-i határozatban elutasította T. Mengesteab menedékjog iránti kérelmét, továbbá megállapította, hogy nem állnak fenn olyan indokok, amelyek megtiltanák T. Mengesteab kitoloncolását, elrendelte az Olaszországba történő átadását, valamint a kitoloncolás napjától számított hat hónap időtartamra beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el vele szemben.

35 T. Mengesteab vitatta e határozatot a Verwaltungsgericht Minden (mindeni közigazgatási bíróság, Németország) előtt, a keresetével együtt pedig a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet is előterjesztett. E bíróság 2016. december 22-én helyt adott a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemnek.

36 Keresetének alátámasztása érdekében az alapeljárás felperese azt állítja, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmének megvizsgálásáért való felelősség a „Dublin III” rendelet 21. cikkének (1) bekezdése alapján átszállt a Németországi Szövetségi Köztársaságra, mivel az átvétel iránti megkeresést csak az e bekezdés első albekezdésében meghatározott három hónapos határidő lejártát követően terjesztették elő.

37 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a német jog különbséget tesz a menedékkérésben megnyilvánuló eljárási cselekmény – amelyre általában a hivatalon kívüli egyéb hatóság előtt kerül sor – és a hivatalos menedékjog iránti kérelem hivatalhoz történő benyújtása között. A harmadik országok menedékjogot kérő állampolgárait valamelyik befogadóállomásra irányítják, ahol menedékkérőként való jelentkezésről szóló igazolást kapnak. Ezen állomásnak ezt követően haladéktalanul tájékoztatnia kell a hivatalt arról, hogy az érintett személy menedéket kért. Az e tájékoztatásra köteles hatóságok azonban

különösen a 2015. év második félévében gyakran nem tettek eleget e kötelezettségnek amiatt, hogy ebben az időszakban szokatlanul megemelkedett a németországi menedékkérők száma. Így számos menedékkérőnek több hónapot kellett várnia a hivatalos menedékjog iránti kérelmeik benyújtásával, anélkül hogy módjukban állt volna felgyorsíttatni ezt az eljárást.

38 E körülmények között a Verwaltungsgericht Minden (mindeni közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Hivatkozhat-e a menedékkérő a felelősségnek az átvétel iránti megkeresés előterjesztésére nyitva álló határidő lejárta miatt a megkereső tagállamra történő átszállására (a [»Dublin III«] rendelet 21. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése)?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: akkor is hivatkozhat-e a menedékkérő a felelősség átszállására, ha a megkeresett tagállam továbbra is kész átvenni őt?

3) A második kérdésre adandó nemleges válasz esetén: levonható-e az a következtetés a megkeresett tagállam kifejezett, illetve hallgatólagos (a [»Dublin III«] rendelet 22. cikkének (7) bekezdése) hozzájárulásából, hogy a megkeresett tagállam továbbra is kész átvenni a menedékkérőt?

4) Lejárhat-e a [»Dublin III«] rendelet 21. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerinti két hónapos határidő a [»Dublin III«] rendelet 21. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti három hónapos határidő lejárta után, ha a megkereső tagállam a három hónapos határidő kezdetétől számított több mint egy hónap elteltével kéri az Eurodac adatbázisban való keresést?

5) Már a menedékkérőként való jelentkezésről szóló igazolás első kiállításával, vagy csak a hivatalos menedékjog iránti kérelemről történő jelentéskészítéssel tekintendő benyújtottnak a nemzetközi védelem iránti kérelem a [»Dublin III«] rendelet 20. cikkének (2) bekezdése értelmében? Pontosabban:
   a) A menedékkérőként való jelentkezésről szóló igazolás a [»Dublin III«] rendelet 20. cikkének (2) bekezdése értelmében formanyomtatvány vagy a hatóságok által készített jelentés?
   b) A [»Dublin III«] rendelet 20. cikkének (2) bekezdése értelmében vett illetékes hatóság a formanyomtatvány fogadására vagy a jelenés készítésére, avagy a menedékjog iránti kérelemről való döntésre illetékes hatóság?
   c) Akkor is megérkezik-e a hatóságok által készített jelentés az illetékes hatósághoz, ha közölték vele a formanyomtatvány vagy a jelentés lényeges tartalmát, vagy ehhez továbbítani kell számára a jelentés eredeti példányát vagy másolatát is?

6) A [»Dublin III«] rendelet 21. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének analógia útján történő alkalmazása alapján a felelősség megkereső tagállamra történő átszállásához vezethetnek-e az első menedékkérés, illetve a menedékkérőként való jelentkezésről szóló igazolás első kiállítása és az átvétel iránti megkeresés előterjesztése közötti késedelmek, vagy pedig e késedelmek kötelessé tehetik-e a megkereső tagállamot arra, hogy gyakorolja a [»Dublin III«] rendelet 17. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti felelősségátvállalási jogát?

7) Ha a hatodik kérdésre a két alternatíva egyike tekintetében igenlő választ kell adni: milyen hosszú időtartam után kell az átvétel iránti megkeresés előterjesztésének túlzott késedelméből kiindulni?

8) A [»Dublin III«] rendelet 21. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti határidőn belül előterjesztettnek tekintendő-e az az átvétel iránti megkeresés, amelyben a megkereső tagállam csak a megkereső tagállamba történő beutazás időpontját, valamint a hivatalos menedékjog iránti kérelem benyújtásának időpontját tünteti fel, az első menedékkérés időpontját, illetve a menedékkérőként való jelentkezésről szóló igazolás első kiállításának időpontját azonban nem, vagy pedig az ilyen megkeresés »nem hatékony«?”

A Bíróság előtti eljárás

39 A kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikke szerinti gyorsított eljárás alkalmazását kérte.

40 A Bíróság elnöke a 2017. február 15-i Mengesteab végzésben (C-670/16, nem tették közzé, EU:C:2017:120) helyt adott e kérelemnek.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

41 Első és második kérdésével – amelyeket együtt kell megvizsgálni – a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy az őt érintő, átadásra vonatkozó határozat elleni jogorvoslat keretében hivatkozhat az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határidő lejártára, még akkor is, ha a megkeresett tagállam kész átvenni e kérelmezőt.

42 A „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személynek joga van a hatékony jogorvoslathoz, amelyet az átadásra vonatkozó határozat ellen bírósághoz tény- vagy jogkérdésben benyújtott fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem formájában gyakorolhat.

43 A nemzetközi védelmet kérelmező személyt az őt érintő, átadásra vonatkozó határozattal szemben megillető jogorvoslat terjedelmét e rendelet (19) preambulumbekezdése pontosítja, amely jelzi, hogy a nemzetközi jog tiszteletben tartásának biztosítása érdekében az említett rendeletben előírt, az átadásra vonatkozó határozatok elleni hatékony jogorvoslatnak ki kell terjednie egyrészt e rendelet alkalmazásának vizsgálatára, másrészt az azon tagállamban fennálló jogi és ténybeli helyzetnek a megvizsgálására, amelynek a kérelmezőt átadják (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 38. és 39. pont).

44 A fenti következtetéseket megerősíti a valamely tagállamban benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó rendszernek (a továbbiakban: dublini rendszer) a „Dublin III” rendelet elfogadásával bekövetkezett általános fejlődése, valamint az e rendeletben szereplő célkitűzések (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 45. pont).

45 E fejlődést illetően emlékeztetni kell arra, hogy e rendelet keretében az uniós jogalkotó a felelős tagállam meghatározása tekintetében nem szorítkozott a tagállamok közötti kapcsolatokat rendező szervezési szabályok kialakítására, hanem úgy döntött, hogy bevonja a menedékkérőket ezen eljárásba, arra kötelezve a tagállamokat, hogy tájékoztatást nyújtsanak számukra a felelősségi feltételekről, és adjanak alkalmat nekik arra, hogy benyújtsák az e feltételek megfelelő alkalmazását lehetővé tevő információkat, valamint biztosítva számukra az eljárás lezárultával esetlegesen hozott, átadásra vonatkozó határozatokkal szembeni hatékony jogorvoslathoz való jogot (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 47–51. pont).

46 Az említett rendelet célkitűzéseit illetően különösen hangsúlyozni kell, hogy annak (9) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy miközben e rendelet megerősíti a 343/2003 rendeletet alátámasztó elveket, arra irányul, hogy a tapasztalatok fényében elvégezze a szükséges fejlesztéseket, nem csupán a dublini rendszer hatékonysága tekintetében, hanem a kérelmezőknek nyújtott védelmet illetően is, amelyet különösen a nekik nyújtott hatékony és teljes körű bírói jogvédelem biztosít (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 52. pont).

47 Márpedig a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog terjedelmének megszorító értelmezése megakadályozhatná e célkitűzés megvalósítását (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 53. pont).

48 Az eddigiekből következik, hogy e rendelkezést akként kell értelmezni, hogy az hatékony bírói jogvédelmet biztosít a nemzetközi védelmet kérelmező személynek, biztosítva számára többek között azt a lehetőséget, hogy az őt érintő, átadásra vonatkozó határozattal szemben jogorvoslattal éljen, amely kiterjedhet e rendelet alkalmazásának vizsgálatára, ideértve az említett rendeletben előírt eljárási garanciák tiszteletben tartását is (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Karim ítélet, C-155/15, EU:C:2016:410, 22. pont).

49 E tekintetben, jóllehet a „Dublin III” rendelet alkalmazása lényegében az e rendelet III. fejezetében szereplő feltételek alapján kijelölt felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás lefolytatásán alapul (2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 41. pont; 2016. június 7-i Karim ítélet, C-155/15, EU:C:2016:410, 23. pont), hangsúlyozni kell, hogy ez az eljárás az átvételre és a visszavételre vonatkozó eljárások egyik vetületét képezi, amelyeket kötelezően azon szabályokkal összhangban kell lefolytatni, amelyeket az említett rendelet VI. fejezete tartalmaz.

50 Mint azt a főtanácsnok is megjegyezte az indítványának 72. pontjában, ezeket az eljárásokat – különösen – egy sor kötelező határidő betartásával kell lefolytatni.

51 Így a „Dublin III” rendelet 21. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy az átvétel iránti megkeresést a lehető legrövidebb időn belül, mindenesetre pedig a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának időpontjától számított három hónapon belül kell előterjeszteni. Ezen első határidőtől eltérően, az Eurodac-rendelet 14. cikke alapján nyilvántartott adatokra vonatkozó Eurodac-találat esetén e megkeresést az e találat beérkezésétől számított két hónapon belül kell előterjeszteni.

52 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az uniós jogalkotó e határidők lejártának joghatásait akként határozta meg, hogy a „Dublin III” rendelet 21. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésében pontosította, hogy amennyiben az említett megkeresést az említett határidőkön belül nem terjesztik elő, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, ahol a kérelmet benyújtották.

53 A fentiekből következik, hogy jóllehet az e rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezések az átvételi eljárás kereteinek meghatározására irányulnak, azok az említett rendelet III. fejezetében meghatározott feltételekkel azonos módon hozzájárulnak az e rendelet értelmében vett felelős tagállam meghatározásához is. Ezért a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtása szerinti tagállamtól eltérő tagállamba történő átadásról szóló határozatot az e rendelkezésben foglalt határidők lejártát követően nem lehet érvényesen elfogadni.

54 Az említett rendelkezések így meghatározó módon hozzájárulnak a nemzetközi védelem iránti kérelmek feldolgozásának gyorsaságával kapcsolatos, a „Dublin III” rendelet (5) preambulumbekezdésében említett célkitűzéshez, az átvételi eljárás lefolytatásában felmerülő késedelem esetén biztosítva, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálatát abban a tagállamban végezzék el, amelyben e kérelmet benyújtották, annak érdekében, hogy az átadásra vonatkozó határozat elfogadásával és végrehajtásával ne késleltessék még jobban e vizsgálatot.

55 E feltételek mellett annak biztosítása érdekében, hogy az átadásra vonatkozó vitatott határozatot az e rendeletben szabályozott átvételi eljárás megfelelő alkalmazásával fogadták el, az átadásra vonatkozó határozattal szembeni keresetet elbíráló bíróságnak meg kell tudnia vizsgálni a menedékkérőnek az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésére vonatkozó állításait (lásd analógia útján: 2016. június 7-i Karim ítélet, C-155/15, EU:C:2016:410, 23. pont).

56 A fenti következtetést nem kérdőjelezheti meg az Egyesült Királyság kormánya és a Bizottság által előadott azon érv, amely szerint e szabály eljárási jellege magában foglalja, hogy e szabályra az ugyanezen rendelet 27. cikkének (1) bekezdésében szabályozott jogorvoslat keretében nem lehet hivatkozni.

57 A jelen ítélet 53. pontjában kifejtetteken kívül ugyanis meg kell állapítani, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikke nem tesz semmilyen különbséget az általa szabályozott jogorvoslat keretében hivatkozható szabályok között, továbbá hogy e rendelet (19) preambulumbekezdése általános jelleggel utal az említett rendelet alkalmazásának ellenőrzésére.

58 Mindemellett a „Dublin III” rendelet által biztosított bírói jogvédelem terjedelmének ekként hivatkozott korlátozása nem lenne összhangban az e rendelet (9) preambulumbekezdésében kifejezésre juttatott, a nemzetközi védelmet kérelmező személyeket megillető védelem megerősítésére irányuló célkitűzéssel, mivel e megerősített védelem alapvetően abban jut kifejezésre, hogy e kérelmezőknek elsősorban eljárási jellegű garanciákat nyújtanak (lásd ebben az értelemben: 2016. június 7-i Ghezelbash ítélet, C-63/15, EU:C:2016:409, 47–51. pont).

59 Ami a kérdést előterjesztő bíróság által a második kérdésében hivatkozott azon körülményt illeti, hogy a megkeresett tagállam az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határidők lejárta ellenére kész átvenni az érintett személyt, e körülmény nem lehet meghatározó.

60 Mivel ugyanis a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdésében biztosított jogorvoslatra elvi alapon csak olyan helyzetben kerülhet sor, amelyben a megkeresett tagállam akár e rendelet 22. cikkének (1) bekezdése alapján kifejezetten, akár pedig e rendelet 22. cikkének (7) bekezdése értelmében hallgatólagosan elfogadta ezt az átvételt, e körülmény nem eredményezheti általános jelleggel azt, hogy korlátozza az említett 27. cikk (1) bekezdésében biztosított bírósági felülvizsgálat terjedelmét (lásd ebben az értelemben: a mai napon hozott A. S. ítélet, C-490/16, 33. és 34. pont).

61 Ezenkívül, konkrétabban az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdését illetően, hangsúlyozni kell, hogy annak harmadik albekezdése az azt megelőző két albekezdésben meghatározott határidők lejárta esetére előírja a felelősség azon tagállamra történő *ipso iure* átszállását, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtották, anélkül hogy ezt az átszállást a megkeresett tagállam részéről bármilyen válasznak rendelné alá.

62 Az eddigi megfontolások összességére tekintettel az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a „Dublin III” rendelet 27. cikkének (1) bekezdését e rendelet (19) preambulumbekezdésére tekintettel akként kell értelmezni, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy az őt érintő, átadásra vonatkozó határozat elleni jogorvoslat keretében hivatkozhat az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határidő lejártára, még akkor is, ha a megkeresett tagállam kész átvenni e kérelmezőt.

A negyedik kérdésről

63 A kérdést előterjesztő bíróság a negyedik kérdésével lényegében azt kérdezi, hogy a „Dublin III” rendelet 21. cikkének (1) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy az átvétel iránti megkeresés érvényesen előterjeszthető több mint három hónappal a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtását követően akkor, ha e megkeresést e rendelkezés értelmében az Eurodac-találat beérkezésétől számított két hónapon belül terjesztik elő.

64 Emlékeztetni kell arra, hogy a „Dublin III” rendelet 21. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében az átvétel iránti megkeresést a lehető legrövidebb időn belül, mindenesetre pedig a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának időpontjától számított három hónapon belül kell előterjeszteni.

65 E rendelet 21. cikke (1) bekezdésének második albekezdése akként rendelkezik, hogy az említett rendelet 21. cikke (1) bekezdésének első albekezdésétől eltérően az Eurodac-rendelet 14. cikke alapján nyilvántartott adatokra vonatkozó Eurodac-találat esetén e megkeresést az e találat beérkezésétől számított két hónapon belül kell előterjeszteni.

66 A „Dublin III” rendelet 21. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése pontosítja, hogy „[a]mennyiben a kérelmező átvétele iránti megkeresésre az első és a második albekezdésben meghatározott időszakon belül nem kerül sor, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, ahol a kérelmet benyújtották”.

67 Ez utóbbi rendelkezésnek tehát magából a szövegéből kitűnik, hogy a megkeresést kötelezően az e rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határidők tiszteletben tartásával kell előterjeszteni, ami magában foglalja, hogy az átvétel iránti megkeresés semmiképp nem terjeszthető elő több mint három hónappal a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtását követően, anélkül hogy az Eurodac-találat beérkezése lehetővé tenné e határidő túllépését.

68 A fenti megállapítást megerősítik azok az összefüggések, amelyekbe az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdése illeszkedik, valamint e rendelet céljai, amelyeket e rendelkezés értelmezése során figyelembe kell venni.

69 A „Dublin III” rendelet 21. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében meghatározott külön határidő ugyanis csak az Eurodac-rendelet 14. cikke alapján nyilvántartott adatokra, vagyis a külső határok szabálytalan átlépése alkalmával felvett daktiloszkópiai adatokra vonatkozó Eurodac-találat beérkezése esetén alkalmazható.

70 Márpedig az 1560/2003 rendelet II. mellékletében szereplő A. jegyzék I. részének 7. pontjából kitűnik, hogy az ilyen találat a külső határok szabálytalan átlépésére vonatkozó, a „Dublin III” rendelet 13. cikkének (1) bekezdése szerinti feltételnek megfelelő bizonyítéknak minősül. E találat tehát e rendelet 22. cikke (3) bekezdése a) pontjának i. alpontja alapján olyan hivatalos bizonyítéknak minősül, amely e feltétel értelmében meghatározza a felelősséget mindaddig, amíg az ellenkezőjét nem bizonyítják.

71 Következésképpen az említett rendelet 21. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett Eurodac-találat beérkezése leegyszerűsítheti a felelős tagállam meghatározásának eljárását azon esetekhez képest, amelyekben nem érkezik be ilyen találat.

72 Ezért e körülmény azt igazolhatja, hogy adott esetben az ugyanezen rendelet 21. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti három hónapos határidőnél rövidebb határidőt alkalmazzanak, nem pedig olyan további határidőt, amely e három hónapos határidőhöz hozzáadódik.

73 Másfelől a „Dublin III” rendelet 21. cikke (1) bekezdésének a jelen ítélet 67. pontjában kialakított értelmezése összhangban van a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors feldolgozására irányuló, az e rendelet (5) preambulumbekezdésében említett célkitűzéssel, amennyiben biztosítja, hogy az átvétel iránti megkeresést ne lehessen több mint három hónappal a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtását követően érvényesen előterjeszteni.

74 Következésképpen a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a „Dublin III” rendelet 21. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az átvétel iránti megkeresés érvényesen nem terjeszthető elő több mint három hónappal a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtását követően, még akkor sem, ha e megkeresést kevesebb mint két hónappal az e rendelkezés értelmében vett Eurodac-találat beérkezését követően terjesztik elő.

Az ötödik kérdésről

75 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a menedékkérőként való jelentkezésről szóló igazolás eredeti példánya, annak másolata, illetve az abban foglalt legfontosabb információk több mint három hónappal az átvétel iránti megkeresés előterjesztését megelőzően megérkeztek a hivatalhoz, amely a „Dublin III” rendeletből eredő kötelezettségek németországi végrehajtásáért felelős hatóság, míg a menedékjog iránti kérelemnek az érintett harmadik ország állampolgára általi benyújtására kevesebb mint három hónappal e megkeresés előterjesztése előtt sor került.

76 E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az ötödik kérdésével lényegében azt kérdezi, hogy e rendelet 20. cikkének (2) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtottnak tekintendő akkor, amikor a valamely hatóság által kiállított azon írásos dokumentum, amely igazolja, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár kérte a nemzetközi védelmet, megérkezett az említett rendeletből eredő kötelezettségek végrehajtásáért felelős hatósághoz, adott esetben pedig akkor, amikor e hatósághoz csak az ilyen dokumentumban foglalt legfontosabb információk érkeztek meg, maga a dokumentum vagy annak másolata azonban nem, vagy épp ellenkezőleg, az ilyen kérelem kizárólag a hivatalos menedékjog iránti kérelem benyújtásának időpontjában tekintendő benyújtottnak.

77 A „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem akkor tekintendő benyújtottnak, ha a kérelmezője által előterjesztett formanyomtatvány, vagy a hatóságok által készített jelentés megérkezik az érintett tagállam illetékes hatóságaihoz.

78 Mivel a hatóságok által kiállított írásos dokumentum nem tekinthető a kérelmező által előterjesztett formanyomtatványnak, az ötödik kérdés megválaszolásához szükséges annak meghatározása, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló dokumentum az e rendelkezés értelmében vett, „a hatóságok által készített jelentésnek” minősülhet-e.

79 E tekintetben meg kell állapítani, hogy jóllehet az uniós jogalkotó által használt kifejezések világosan utalnak a hatóságok által kiállított írásos dokumentumra, e kifejezések nem szolgálnak semmilyen pontosítással az e dokumentum kiállítása érdekében lefolytatandó eljárásról vagy arról, hogy e dokumentumnak milyen információkat kell tartalmaznia.

80 Kétségtelen, hogy a spanyol, német, francia, olasz, holland vagy román nyelvi változatban a „jelentés” vagy azzal egyenértékű kifejezés használata alapján az feltételezhető, hogy e dokumentumnak szükségképpen valamilyen különleges formában kell megjelennie.

81 Ugyanakkor a hatóságok által kiállított, a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdése szerinti dokumentum megjelölése érdekében más nyelvi változatokban, így például a dán, angol, horvát, litván vagy svéd változatban használt kifejezés nem tartalmaz világos útmutatást arról, hogy e dokumentumnak milyen formában kell megjelennie.

82 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jogi rendelkezéseket egységesen kell értelmezni és alkalmazni az Unió valamennyi nyelvén készült változatok figyelembevételével (lásd ebben az értelemben: 2005. december 8-i Jyske Finans ítélet, C-280/04, EU:C:2005:753, 31. pont).

83 Ezenkívül e rendelet 20. cikke (2) bekezdése első mondatának értelmezése érdekében figyelembe kell venni azokat az összefüggéseket, amelyekbe e mondat illeszkedik, valamint az említett rendelet céljait.

84 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy e rendelkezés a második mondatában pontosítja, hogy ha a kérelmet nem írásban nyújtják be, a szándéknyilatkozat és a jelentés elkészítése között a lehető legrövidebb időnek kell eltelnie, ami egyrészt arra utal, hogy e jelentés elkészítése alapvetően olyan

alakiságnak minősül, amelynek az a rendeltetése, hogy rögzítsék valamely harmadik országbeli állampolgárnak a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát, másrészt pedig arra, hogy ezen alakiság teljesítésével nem lehet késlekedni.

85 Másodszor, ugyanezen rendelet 20. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás azonnal kezdetét veszi, amint a nemzetközi védelem iránti kérelmet először benyújtják valamely tagállamhoz.

86 A szükséges adatok ezen eljárás keretében történő összegyűjtése érdekében a „Dublin III” rendelet által bevezetett mechanizmusokat tehát arra szánták, hogy azokat a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtását követően alkalmazzák.

87 Másfelől e rendelet 4. cikkének (1) bekezdése kifejezetten akként rendelkezik, hogy a kérelmezőt az ilyen kérelem benyújtását követően kell tájékoztatni többek között a felelős tagállam meghatározásának feltételeiről, a személyes meghallgatás kitűzéséről, valamint arról a lehetőségről, hogy a kérelmező tájékoztatást nyújtson az illetékes hatóságoknak. Hasonlóképp, az említett rendelet 6. cikkének (4) bekezdéséből kitűnik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtását követően kell végrehajtani azokat az intézkedéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a tagállamok területén megállapítsák a kísérő nélküli kiskorú családtagjainak, testvéreinek vagy hozzátartozóinak kilétét, többek között annak érdekében, hogy alkalmazzák a felelős tagállam meghatározása céljából ugyanezen rendelet 8. cikkében arra az esetre meghatározott feltételeket, ha a kérelmező kísérő nélküli kiskorú.

88 A fentiekből következően ahhoz, hogy hatékonyan meg lehessen kezdeni a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást, az illetékes hatóságnak egyértelmű tájékoztatásra van szüksége arról, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár nemzetközi védelmet kért, anélkül hogy az ennek érdekében kiállított írásos dokumentumnak pontosan meghatározott formában kellene megjelennie, illetve hogy e dokumentumnak a „Dublin III” rendelet által meghatározott feltételek alkalmazása, vagy még inkább a nemzetközi védelem iránti kérelem érdemi vizsgálata szempontjából releváns további adatokat kellene tartalmaznia. Az eljárás e szakaszában nem szükséges az sem, hogy a személyes meghallgatás már ki legyen tűzve.

89 A fenti megállapítást megerősítik a 343/2003 rendelet előkészítő anyagai, amely rendelet 4. cikkének (2) bekezdését a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdése lényegi módosítás nélkül átvette.

90 A 343/2002 rendelet elfogadásához vezető bizottsági javaslat (COM(2001) 447 végleges) indokolásából ugyanis kitűnik egyrészt, hogy a menedékjog iránti kérelmet attól kezdve ténylegesen benyújtottnak kell tekinteni, hogy a menedékkérő valamely illetékes hatóság előtt megerősítette a szándékát, másrészt pedig, hogy e rendelet 4. cikkének (2) bekezdése az 1990. június 15-i Dublini Egyezmény 18. cikke alapján létrehozott bizottság által 1997. szeptember 9-én elfogadott, az Egyezmény végrehajtásához szükséges bizonyos rendelkezésekről szóló 1/97. sz. határozat (HL 1997. L 281., 1. o.) 2. cikkét veszi át. Márpedig ez utóbbi cikk az (1) bekezdésében kimondta, hogy a menedékjog iránti kérelem „attól kezdve tekintendő benyújtottnak, hogy ennek valamilyen írásos nyoma – az esettől függően a menedékkérő által benyújtott formanyomtatvány vagy a hatóságok által készített jelentés – megérkezett az érintett tagállam hatóságaihoz” [nem hivatalos fordítás].

91 Harmadszor, korlátozná a nemzetközi védelmet kérelmező személyeknek biztosított bizonyos jelentős garanciák hatékonyságát, ha az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló írásos dokumentum nem lenne elegendő ahhoz, hogy kifejezésre juttassa a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtását.

92 Így az ilyen értelmezés elfogadásának nem csupán az lenne a hatása, hogy késleltetné a családtagjaitól elválasztott kiskorúnak a családjával történő újraegyesítését biztosítani hivatott intézkedések végrehajtását, hanem az is, hogy meghosszabbítaná a nemzetközi védelmet kérelmező személy

őrizetben tartását, mivel az átvétel iránti megkeresés előterjesztésére várva elrendelt őrizet leghosszabb időtartamát a „Dublin III” rendelet 28. cikkének (3) bekezdése értelmében a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásától kell számítani.

93 Negyedszer, a „Dublin III” rendelet különleges szerepet szán annak az első tagállamnak, amelyben a nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtják. Így e rendelet 20. cikkének (5) bekezdése alapján e tagállam főszabály szerint mindaddig köteles visszafogadni a valamely más tagállamban tartózkodó kérelmezőt, amíg a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást le nem folytatták. Ezenkívül az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy amennyiben az ugyanezen rendeletben felsorolt feltételek alapján egyetlen tagállam sem jelölhető ki felelősként, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, amelynél először nyújtották be azt.

94 Többek között a fenti rendelkezések hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében az Eurodac-rendelet 9. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy az egyes menedékkérők ujjlenyomatait főszabály szerint legkésőbb a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdésében meghatározott nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásától számított 72 órán belül továbbítani kell az Eurodac-rendszerbe.

95 E feltételek mellett annak megállapítása, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló dokumentum nem minősül a fenti rendelkezés értelmében vett „jelentésnek”, a gyakorlatban lehetővé tenné a harmadik országbeli állampolgárok számára, hogy elhagyják azt a tagállamot, amelyben a nemzetközi védelmet kérték, valamely másik tagállamban pedig ismét kérjék e védelmet, anélkül hogy ebből az okból át lehetne adni őket az első tagállamnak, sőt anélkül, hogy az Eurodac-rendszer alkalmazásával visszakereshető lenne a kezdeti eljárási cselekményük nyoma. Az ilyen helyzet komolyan érinthetné a dublini rendszer működését, megkérdőjelezve a „Dublin III” rendelet által annak az első tagállamnak biztosított különleges jogállást, amelyben nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtottak be.

96 Ötödször, annak megállapítása, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló dokumentum a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „jelentésnek” minősül, összhangban van a nemzetközi védelem iránti kérelmek feldolgozásának gyorsaságával kapcsolatos, az e rendelet (5) preambulumbekezdésében említett célkitűzéssel, mivel az ilyen értelmezés biztosítja, hogy amint lehet, kezdetét vegye a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás, anélkül hogy azt olyan alakiság teljesítésének kellene késleltetnie, amely ezen eljárás lefolytatása szempontjából nem szükséges. Ezzel szemben csorbítaná e célkitűzést, ha az említett eljárás kezdete kizárólag az illetékes hatóság választásától, így például attól függene, hogy személyes meghallgatás lefolytatása céljából időpontot biztosít.

97 A fenti körülmények összességére tekintettel az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan írásos dokumentumot, amelyet hatóság állított ki, és amely igazolja, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár nemzetközi védelmet kért, az e rendelet 20. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „jelentésnek” kell tekinteni.

98 Tekintettel e rendelkezésnek az említett rendelet által kialakított rendszerben betöltött szerepére és annak céljára, amint azok az eddigi megfontolásokból következnek, az ilyen dokumentumban foglalt legfontosabb információknak az illetékes hatóság részére történő továbbítását úgy kell tekinteni, mintha az eredeti dokumentumot vagy annak másolatát továbbítanák e hatóságnak. E továbbítás tehát elegendő annak alátámasztásához, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtottnak tekintendő.

99 A fenti következtetéseket nem kérdőjelezheti meg a német kormány és az Egyesült Királyság kormánya, valamint a Bizottság által hivatkozott azon érv, amely szerint alapvetően figyelembe kell venni a nemzetközi védelemért „folyamodás” és az ilyen védelem iránti kérelem „benyújtása” közötti, az eljárási irányelv 6. cikkéből eredő különbségtételt.

100 Anélkül ugyanis, hogy a jelen ügyben pontosítani kellene e különbségtétel tartamát, mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy a közös európai menekültügyi rendszerhez tartozó különböző aktusok szóhasználatának e tekintetben lefolytatott vizsgálata alapján nem lehet következtetéseket levonni. Így a „Dublin III” rendelet 18. cikkének (1) bekezdésének több nyelvi változata különbségtétel nélkül utal a nemzetközi védelemért folyamodásra és az ilyen védelem iráni kérelem benyújtására, míg más nyelvi változatok kizárólag vagy az ilyen kérelem benyújtására, vagy a nemzetközi védelemért folyamodásra utalnak. Hasonlóképp, a 2013/33 irányelv a 6. cikke (1) bekezdésének, 14. cikke (2) bekezdésének és 17. cikke (1) bekezdésének különböző nyelvi változataiban különféleképpen használja e kifejezéseket.

101 Továbbá, jóllehet az eljárási irányelv 6. cikkének (4) bekezdése és a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdése között jelentős hasonlóságok vannak, ez nem változtat azon, hogy e rendelkezések különböznek, így különösen az előbbi a hatóságok által kiállított dokumentum figyelembevételét csak arra az esetre írja elő, ha a nemzeti jog így rendelkezik. Ezenkívül az eljárási irányelv 6. cikkének (4) bekezdése az irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében megfogalmazott szabály alóli kivételként jelenik meg, e szabálynak pedig a „Dublin III” rendeletben nincs megfelelője.

102 Végül az eljárási irányelv 6. cikkének (4) bekezdése és a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdése két különböző eljárás kereteibe illeszkedik, amelyekre saját követelmények jellemzők, és amelyekre különösen a határidőket illetően eltérő szabályok vonatkoznak, mint azt az eljárási irányelv 31. cikkének (3) bekezdése is előírja.

103 Az eddigi megfontolások összességére tekintettel az ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a „Dublin III” rendelet 20. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtottnak tekintendő akkor, amikor a valamely hatóság által kiállított azon írásos dokumentum, amely igazolja, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár kérte a nemzetközi védelmet, megérkezett az e rendeletből eredő kötelezettségek végrehajtásáért felelős hatósághoz, adott esetben pedig akkor, amikor e hatósághoz csak az ilyen dokumentumban foglalt legfontosabb információk érkeztek meg, maga a dokumentum vagy annak másolata azonban nem.

A harmadik, hatodik, hetedik és nyolcadik kérdésről

104 A többi kérdésre adott válaszokra tekintettel a harmadik, hatodik, hetedik és nyolcadik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

105 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) **Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 27. cikkének (1) bekezdését e rendelet (19) preambulumbekezdésére tekintettel akként kell értelmezni, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező személy az őt érintő, átadásra vonatkozó határozat elleni jogorvoslat keretében hivatkozhat az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében meghatározott határidő lejártára, még akkor is, ha a megkeresett tagállam kész átvenni e kérelmezőt.**

2) A 604/2013 rendelet 21. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az átvétel iránti megkeresés érvényesen nem terjeszthető elő több mint három hónappal a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtását követően, még akkor sem, ha e megkeresést kevesebb mint két hónappal az e rendelkezés értelmében vett Eurodac-találat beérkezését követően terjesztik elő.

3) A 604/2013 rendelet 20. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtottnak tekintendő akkor, amikor a valamely hatóság által kiállított azon írásos dokumentum, amely igazolja, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár kérte a nemzetközi védelmet, megérkezett az e rendeletből eredő kötelezettségek végrehajtásáért felelős hatósághoz, adott esetben pedig akkor, amikor e hatósághoz csak az ilyen dokumentumban foglalt legfontosabb információk érkeztek meg, maga a dokumentum vagy annak másolata azonban nem.

Aláírások